

Kahil Gibran

A próféta

És egy asszony, aki mellére csecsemőt szorított, azt mondta: Beszélj nekünk a Gyermekekről.

És ő így szólt:

Gyermekeitek nem a ti gyermekeitek. Ők az Élet önmaga iránti vágyakozásának fiai és leányai.

Általatok érkeznek, de nem belőletek. És bár veletek vannak, nem birtokaitok.

Adhattok nekik szeretetet, de gondolataitokat nem adhatjátok.

Mert nekik saját gondolataik vannak.

Testüknek adhattok otthont, de lelküknek nem.

Mert az ő lelkük a holnap házában lakik, ahová ti nem látogathattok el, még álmaitokban sem.

Próbálhattok olyanná lenni, mint ők, de ne próbáljátok őket olyanná tenni, mint ti vagytok.

Mert az élet sem visszafelé nem halad, sem meg nem reked a tegnapi.

Ti vagytok az íj, melyről gyermekeitek eleven nyílként röppennek el.

Az íjász látja a célt a végtelenség útján, és ő feszít meg benneteket minden erejével, hogy nyilai sebesen és messzire szálljanak.

Legyen az íjász kezének hajlítása a ti örömetek forrása;

Mert Ő egyként szereti a repülő nyilat és az íjat, amely mozdulatlan.

Akkor egy kőműves állott elő, és monda: Beszélj nekünk a Házakról.

És ő válaszolt, és ezt mondotta: Építhettek elképzelt hajlékot a vadonban, és építhettek házat belül a város falain.

Mert miként hazatértek szürkületkor, úgy tér meg a bennetek lakozó vándor is, aki mindig távoli és magányos.

A te házad a te nagyobbik tested. Megnövekszik a nap fényében, és álomra szenderül az éj csöndességében, és álma nem álomtalan. nem álmodik-e a házad? És álmában nem hagyja-e el a várost, nem lép-e át erdőbe, hegytetőre?

Vajha tenyereembe gyűjthetném házaitokat, és magvetőként szétszórhatnám erdőn és mezőn.

Volnának a völgyek a ti útjaitok, a zöld ösvények az utcák, hogy egymást szőlőskerteken át kereshessétek fel, és ruhátokban a föld illatával járjatok.

De ez még nem lehet így.

Atyáitok félelmükben túlon túl közel gyűjtötték össze benneteket. És ez a félelem kitarthat még. Hajlékotokat egy ideig falak választják el földjeitektől.

És mondjátok meg nekem, Orfalisz lakói, mitek van ezekben a házakban? Mi az, amit erős ajtókkal óvtok?

Van-e békétek, az a csöndes akarat, amely megmutatja erőteteket?

Vannak-e emlékeitek, azok a fénylő ívek, melyek az elme csúcsai között feszülnek át?

Van-e otthonotokban szépség, mely a szívet a fából, kőből faragott tárgyaktól a szent hegyig vezeti?

Mondjátok meg nekem, megvannak ezek a ti házaitekben?

Vagy csupán kényelem van és a kényelem utáni vágy, az az alattomos dolog, mely vendégként lép a házba, s ott előbb gazdává, majd kényúrrá válik?

Úgy van, idomárrá válik, és szigonnyal és korbáccsal nagyobb vágyaitokból bábót csinál,

Habár a keze selyem, ám a szíve vas.

Csupán azért ringat benneteket álomba, hogy az ágyatok mellett állva kacagjon a tesi méltóságán.

Gúnyt űz egészséges érzékeitekből, és mint törekeny edényeket, puhelyágyba fekte ti őket.

Bizony mondom, a kényelem iránti vágy megöli a lélek szenvedélyét, s vigyorogva kíséri a temetési menetet.

Hanem ti, a tér gyermekei, ti nyugalmatokban nyugtalanok, ti nem estek csapdába, nem juttok idomár kezére.

Házatok nem horgony lesz, hanem árboc.

Nem lesz csillogó bevonat, mely a sebet takarja, hanem szemháj, mely óvja a szemet.

Ti nem fogjátok szárnyaitokat összezárni, hogy az ajtókon áthaladjatok, nem hajtjátok le fejeteket, hogy a mennyezetbe ne ütődjék, nem fogtok félni a lélegzéstől, nehogy falaitok megrepedjenek és leomoljanak.

nem kriptákban fogtok lakozni, melyet a holtak emeltek az eleveneknek.

És bár pompás lesz és fenséges, házatok mégsem fogja titkotokat megtartani, sem gátját vetni vágyaitoknak.

Mert ami bennetek határtalan, az mind az ég palotájában lakik, melynek kapuja a hajnali pára, ablakai pedig a dalok és az éj csöndjei.

És egy költő azt monda: Beszélj nekünk a Szépségről. És ő így válaszolt:

Hol keresnétek a szépséget, s ugyan hol lelhetnétek fel, ha nem maga a szépség a ti utatok és a ti vezetőtök?

És miként beszélhetnétek róla, ha beszédeteket nem ő maga szövi?

A bajbajutott és a sebesült azt mondja:

- A szépség szelíd és kedves.

- Mint egy ifjú anya, ki önnön dicsőségét kissé szégyellve jár közöttünk.

És a szenvedélyesek így mondják: - Nem, a szépség hatalmas és félelmetes.

- Mint a vihar, mely megrengeti a földet alattunk és az eget fölöttünk.

A fáradtak és elcsigázottak így mondják:

- A szépség lágy suttogás. Hangja a lelkünkben szól.

- Hangja átadja helyét csöndjeinknek, miként a halovány fénysugár reszket, félve az árnyéktól.

Ám a nyughatatlanok azt mondják:

- Hallottuk, hogy kiáltozik a hegyek között,

- És kiáltásaiba paták csattogása, szárnyak csapkodása és oroslánbögés vegyült.

Éjszaka a város őrei azt mondják: - A szépség a hajnallal érkezik kelet felől.

És délidőben a munkálkodók és az úton levők így beszélnek: - Láttuk a föld felé hajolni az alkony ablakaiból.

Télen a hóban rekedtek ezt mondják: -Eljő együtt a tavasszal, a hegyeken szökellve.

És a nyár hevében az aratók így szólnak: - Láttuk táncolni az őszi avarban, s hajába hófehér vegyült.

Mindezeket mondatok már a szépségről,

Ám valójában nem róla beszéltek, hanem megannyi hiányról, mely ki nem elégítettett,

És a szépség nem hiány, hanem ekstázis.

nem szomjazó ajak, sem előre nyújtott, üres kéz.

Hanem lángoló szív és elbűvölt lélek.

Nem kép, melyet megnéznél, sem dal, melyet meghallgatnál.

Hanem olyan kép, melyet lehunyt szemmel is láatsz, és olyan dal, melyet becsukott füllel is hallasz.

Nem a meghasadt fakérgen szivárgó nedv, sem a karmokhoz tartozó szárny,

Hanem örökké virágzó kert és örökké szárnyaló angyalok kara.

Orfalisz népe, a szépség az élet, ha az élet föllebbenti szent arcáról a fátylat.

De az élet ti vagytok, és ti vagytok a fátyol is.

A szépség az örökkévalóság, mely önmagát tükörben szemléli.

De ti vagytok az örökkévalóság, és ti vagytok a tükör is.

Édesvíz Kiadó, Budapest, 1993